

STRUKOVNA OVLAŠTENJA

U Narodnim novinama br. 47 od 1998. objavljen je Zakon o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Donošenju predmetnog zakona, među ostalim, prethodile su znatne i višegodišnje aktivnosti Hrvatskoga geodetskog društva. U aktivnostima su najviše sudjelovali predsjednik Hrvatskoga geodetskog društva prof.dr.sc. Zdravko Kapović, Eduard Križaj dipl.inž.geod., te autor ovog teksta.

Tekst zakona donosi se u cijelosti.

ZAKON

O HRVATSKOJ KOMORI ARHITEKATA I INŽENJERA U GRADITELJSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se temeljni ustroj, djelokrug, javne ovlasti i članstvo u Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu (u daljnjem tekstu: Komora).

(2) U Komoru se obvezatno udružuju "ovlašteni arhitekti" i "ovlašteni inženjeri" koji obavljaju stručne poslove prostornog uređenja, poslove projektiranja stručnog nadzora i kontrole projekata sukladno posebnim propisima a radi zastupanja i usklađivanja zajedničkih interesa, zaštite javnog interesa i zaštite interesa trećih osoba.

Članak 2.

(1) Arhitekt prema ovome Zakonu jest osoba koja je diplomirala na odgovarajućem tehničkom fakultetu u Republici Hrvatskoj i stekla zvanje diplomiranog inženjera arhitekture.

(2) Inženjer prema ovom Zakonu, jest osoba koja je diplomirala na odgovarajućem tehničkom fakultetu u Republici Hrvatskoj i stekla zvanje diplomiranog inženjera građevinarstva, diplomiranog inženjera geodezije, diplomiranog inženjera strojarstva i diplomiranog inženjera elektrotehnike.

Članak 3.

(1) Komora je samostalna organizacija koja čuva ugled, čast i prava ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera, skrbi da ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri savjesno i u skladu sa zakonom obavljaju svoje poslove te promiče, zastupa i usklađuje njihove zajedničke interese pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu.

Članak 4.

- (1) Komora ima svojstvo pravne osobe.
- (2) Sjedište je Komore u Zagrebu.
- (3) Komora ima svoj grb, znak, pečat i žigove.

Članak 5.

- (1) Komora obavlja javne ovlasti koje su utvrđene ovim Zakonom.
- (2) Akti koje Komora izdaje u obavljanju javnih ovlasti javne su isprave.

II. USTROJSTVO KOMORE

Članak 6.

Članovi Komore ostvaruju svoje interese u Komori neposredno u strukovnim razredima i posredno preko svojih izabranih predstavnika u Skupštini i drugim oblicima ustrojavanja i rada utvrđenim Statutom Komore (u daljnjem tekstu: Statut).

TIJELA KOMORE

Članak 7.

Tijela Komore jesu Skupština, Upravni odbor, Nadzorni odbor i predsjednik.

Članak 8.

(1) Skupštinu Komore čine izabrani predstavnici strukovnih razreda Komore.

(2) U Skupštini treba biti osigurana razmjerna zastupljenost pojedinih strukovnih razreda, tako da svaki razred ima isti broj predstavnika.

(3) Skupština Komore sastaje se najmanje jednom godišnje, a predsjednik Komore može je sazvati u svako doba ako to zbog rješavanja određenih pitanja, pisano zatraži Upravni odbor Komore, koji razred Komore ili najmanje četvrtina ukupnog članstva Komore. U tom slučaju predsjednik Komore dužan je najkasnije u roku od dvadeset jedan dan sazvati Skupštinu Komore te predložiti dnevni red, koji se dostavlja uz poziv.

(4) Skupština Komore može se održati i donositi pravovaljane odluke ako joj je nazočna većina svih članova.

Članak 9.

(1) Skupština Komore:

– donosi Statut i druge opće akte određene ovim Zakonom i Statutom,

– donosi temeljne odrednice za program rada,

– donosi godišnji proračun i prihvaća izvješće o izvršenju proračuna,

– odlučuje o visini upisnine i članarine,

– odlučuje o raspisivanju izbora te provodi imenovanja i razrješenja u skladu sa Statutom,

– donosi poslovnik o radu Skupštine,

– donosi Kodeks strukovne etike ovlaštenih arhitekata i inženjera (u daljnjem tekstu: Kodeks strukovne etike),

– odgovara na sva pitanja koja joj uputi Upravni odbor,

– obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i Statutom.

(2) Odluku o visini upisnine i članarine Skupština donosi nakon prethodno pribavljene suglasnosti Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja.

Članak 10.

(1) Upravni odbor čine tri člana svakoga strukovnog razreda te predsjednici razreda i njihovi zamjenici.

(2) Predsjednici razreda i njihovi zamjenici članovi su Upravnog odbora po položaju.

(3) Predsjednik Komore može u svako doba sazvati Upravni odbor Komore. Ako Nadzorni odbor Komore, predsjednik kojega strukovnog razreda ili najmanje četvrtina članova Upravnog odbora Komore pisano to zatraži, navodeći pitanja koja je potrebno riješiti, predsjednik Komore dužan je u roku od petnaest dana sazvati Upravni odbor.

Članak 11.

Upravni odbor Komore:

– provodi odluke i zaključke Skupštine,

– utvrđuje prijedloge Statuta i drugih akata koje donosi Skupština,

– predlaže odluke, zaključke i stajališta, te daje mišljenja o pitanjima o kojima će Skupština raspravljati,

– utvrđuje i uskladuje interese članova,

– rješava sva pitanja koja nisu stavljena u djelokrug kojem drugom tijelu i

– obavlja i druge poslove utvrđene Statutom.

Članak 12.

(1) Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, koje bira Skupština.

(2) U Nadzorni odbor ne mogu biti birani članovi Skupštine i Upravnog odbora.

Članak 13.

(1) Nadzorni odbor nadzire:

- provođenje Statuta i drugih općih akata Komore te ostvarivanje prava i ispunjavanje obveza članova Komore,
 - materijalno i financijsko poslovanje Komore i raspolaganje sredstvima Komore,
 - rad stručne službe Komore, u skladu sa Statutom i drugim općim aktima.
- (2) Skupština može ovlastiti Nadzorni odbor da obavlja i druge poslove.

Članak 14.

- (1) Predsjednika Komore bira Skupština Komore iz reda članova Skupštine.
- (2) Predsjednik Komore zastupa Komoru, vodi i nadzire poslovanje, saziva sjednice Skupštine i Upravnog odbora te im predsjeda, provodi odluke i zaključke tijela Komore i odgovoran je za zakonitost rada Komore, a ima i pravo sudjelovati na sjednicama strukovnih razreda bez prava odlučivanja.

STRUKOVNI RAZREDI

Članak 15.

- (1) Strukovni razred (u daljnjem tekstu: razred) oblik je strukovnog povezivanja i organiziranja članova Komore radi unapređivanja rada članova Komore koji obavljaju određene poslove.
- (2) Svaki član Komore istodobno je i član jednog od razreda.

Članak 16.

Strukovni razredi jesu:

1. Razred arhitekata,
2. Razred inženjera građevinarstva,
3. Razred inženjera geodezije,
4. Razred inženjera strojarstva,
5. Razred inženjera elektrotehnike.

Članak 17.

- (1) Tijela su razreda predsjednik razreda i odbor razreda.
- (2) Ako postoji interes članova razreda, razred može imati više odbora.
- (3) Razredi svojim djelovanjem ne smiju nanositi štetu drugim članovima Komore.

Članak 18.

- (1) Razredi na svojim sjednicama biraju predsjednike i zamjenike predsjednika između svojih članova.
- (2) Predsjednik i zamjenik predsjednika pripremaju i sazivaju sjednice, skrbe o radu razreda i u njegovo ime nastupaju prema tijelima Komore.
- (3) Iznimno, u poslovima iz djelokruga određenog razreda predsjednik tog razreda može, uz prethodno ovlaštenje predsjednika Komore, zastupati Komoru.

Članak 19.

- (1) Stručne, administrativne, pomoćne i druge poslove za Komoru obavlja stručna služba Komore.
- (2) Rad stručne službe Komore uređuje se pravilnikom koji donosi Upravni odbor.

III. AKTI KOMORE

STATUT

Članak 20.

- (1) Statutom se pobliže uređuje:
- ustrojstvo Komore,
 - oblici udruživanja ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave,
 - postupak upisa u imenike i upisnike Komore,

- način vođenja imenika i upisnika,
 - strukovni zadaci i stručni smjer ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera,
 - prava i dužnosti ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera,
 - stegovni postupak za utvrđivanje povrede dužnosti i ugleda ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera,
 - tijela za pokretanje i vođenje stegovnog postupka,
 - ustrojstvo stručne službe Komore,
 - te druga pitanja važna za njezine članove.
- (2) Skupština Komore donosi Statut uz prethodnu suglasnost Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).
- (3) Statut se objavljuje u "Narodnim novinama".

KODEKS STRUKOVNE ETIKE

Članak 21.

- (1) Kodeksom strukovne etike utvrđuje se skup načela i pravila kojih su se članovi Komore dužni pridržavati pri obavljanju poslova.
- (2) Skupština Komore uz prethodno mišljenje Ministarstva donosi Kodeks strukovne etike.
- (3) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, pojedini strukovni razred može u okviru svojega djelokruga utvrditi i posebna pravila ponašanja kojih su se njezini članovi dužni pridržavati pri obavljanju poslova. Posebna pravila ponašanja ne smiju biti protivna Kodeksu strukovne etike.
- (4) Kodeks strukovne etike objavljuje se u "Narodnim novinama".

CJENIK USLUGA

Članak 22.

- (1) Skupština Komore uz prethodno mišljenje svakog razreda i uz suglasnost Ministarstva utvrđuje cijene svojih usluga te donosi pravilnik o cijenama svojih usluga.
- (2) Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

IV. UPIS U IMENIK KOMORE

IMENICI I UPISNICI

Članak 23.

- (1) Komora vodi Imenik ovlaštenih arhitekata, posebne imenike ovlaštenih inženjera koji moraju sadržavati stručni smjer arhitekta, odnosno inženjera, područje djelovanja i oblik obavljanja poslova te Upisnik projektantskih društava.
- (2) Komora vodi evidenciju o stegovnim postupcima, evidenciju o članovima ispisanim iz imenika te druge evidencije određene Statutom.
- (3) Imenik, Upisnik i evidencije iz stavka 1. i 2. ovoga članka javne su knjige. Izvadci iz Imenika, Upisnika i evidencija Komore te potvrde izdane na temelju podataka iz tih evidencija javne su isprave.

STRUKOVNI NAZIV

Članak 24.

- (1) Pravo uporabe strukovnih naziva "ovlašteni arhitekt" i "ovlašteni inženjer" stječe se upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata i imenike ovlaštenih inženjera.
- (2) Rješenje o upisu u imenike iz stavka 1. ovoga članka donosi tijelo Komore određeno Statutom.

Članak 25.

- (1) Ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer može obavljati poslove stručnog smjera za koji je školovan, odnosno za koje se osposobio praksom.

(2) Stručni smjer ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera određuje se prema strukovnim zadacima.

(3) Strukovni zadaci za svaki stručni smjer ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera odredit će se Statutom.

UVJETI ZA UPIS U IMENIK

Članak 26.

(1) Ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri svojstvo člana Komore stječu upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera.

(2) Pravo na upis u Imenik ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera ima osoba koja ispunjava ove uvjete:

1. da je hrvatski državljanin,
2. da je potpuno poslovno sposobna,
3. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova,
4. da je diplomirala na odgovarajućem tehničkom fakultetu u Republici Hrvatskoj te stekla zvanje diplomiranog inženjera (arhitekture, građevinarstva, geodezije, strojarstva, elektrotehnike),
5. da je po završenom studiju najmanje tri godine radila pod nadzorom ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera,
6. da je položila stručni ispit za obavljanje poslova u izgradnji objekata, odnosno drugi odgovarajući stručni ispit,
7. da protiv nje nije pokrenuta istraga, odnosno da se protiv nje ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koji se vodi po službenoj dužnosti,
8. da je dostojna za obavljanje arhitektonske i inženjerske djelatnosti,
9. da ne obavlja poslove koji su nespojivi s arhitektonskom i inženjerskom djelatnošću.

(3) Ako je osoba koja podnese zahtjev za upis u Imenik položila odgovarajući završni ispit na stranom visokom učilištu ili na nekoj drugoj priznatoj strani ustanovi, smatra se da ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 4. ovoga članka, s obvezom priznavanja istovrijednosti strane svjedodžbe u skladu s posebnim propisom.

(4) Upis u Imenik ovlaštenih arhitekata odnosno ovlaštenih inženjera može se odobriti arhitektu ili inženjeru stranom državljaninu iako ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka ako je član Komore arhitekata ili inženjera zemlje čiji je državljanin, uz uvjet uzajamnosti.

(5) Iznimno, upis u Imenik ovlaštenih arhitekata, odnosno ovlaštenih inženjera može se odobriti i osobi koja ne ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 4. ovoga članka ako ima najmanje deset godina radnog iskustva u struci na poslovima iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona i ako se svojim radom posebno istaknula.

(6) Uvjete i mjerila za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata, odnosno ovlaštenih inženjera osoba iz stavka 5. ovoga članka donosi tijelo Komore određeno Statutom.

NEDOSTOJNOST ZA OBAVLJANJE POSLOVA

Članak 27.

Nije dostojna za obavljanje arhitektonskih ili inženjerskih poslova osoba osuđena za kazneno djelo protiv Republike Hrvatske, za kazneno djelo protiv službene dužnosti, za kazneno djelo počinjeno iz koristoljublja a koje ju čini moralno nedostojnom za obavljanje arhitektonskih i inženjerskih poslova prema Kodeksu strukovne etike.

ODBIJANJE ZAHTJEVA ZA UPIS

Članak 28.

(1) Upis u Imenik ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera odbija se ako osoba koja je podnijela zahtjev za upis u Imenik ne ispunjava uvjete iz članka 26. stavka 2., 3. i 5. ovoga Zakona.

(2) Ako je zahtjev za upis u Imenik odbijen iz razloga navedenih u članku 26. stavku 2. točki 8. i 9. ovoga Zakona, novi zahtjev za upis ne može se podnijeti prije isteka roka od dvije godine od pravomoćnosti rješenja kojim je zahtjev odbijen.

MIROVANJE ČLANSTVA U KOMORI

Članak 29.

(1) Ovlaštenom arhitektu, odnosno ovlaštenom inženjeru članstvo u Komori miruje:

1. ako je u pritvoru,
2. ako je izabran ili imenovan na kakvu plaćenu javnu dužnost,
3. ako se zaposli u tijelima državne uprave ili lokalne uprave i samouprave.

(2) Rješenje o mirovanju donosi tijelo Komore određeno Statutom.

(3) Za vrijeme mirovanja ovlaštenom arhitektu, odnosno ovlaštenom inženjeru miruju i sva prava i obveze koje proizlaze iz članstva u Komori.

(4) Po prestanku mirovanja ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer stječe ponovno prava koja proizlaze iz članstva u Komori.

PRESTANAK ČLANSTVA U KOMORI

Članak 30.

Ovlaštenom arhitektu, odnosno ovlaštenom inženjeru prestaje članstvo u Komori i pravo obavljanja poslova sa strukovnim nazivom ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer brisanjem iz Imenika:

1. ako mu prestane hrvatsko državljanstvo,
2. ako mu bude oduzeta ili djelomično oduzeta poslovna sposobnost,
3. ako postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje poslova,
4. ako mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja poslova,
5. ako je stegovnom kaznom izgubio pravo obavljanja poslova,
6. ako podnese zahtjev za prestanak članstva u Komori,
7. ako više od šest mjeseci bez opravdana razloga ne obavlja poslove,
8. ako je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od šest mjeseci,
9. ako obavlja poslove koji su nespojivi s arhitektonskom i inženjerskom djelatnošću.

Članak 31.

(1) Ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer u slučajevima iz članka 30. ovoga Zakona prestaje obavljati poslove:

1. u slučaju prestanka hrvatskog državljanstva, od dana pravomoćnosti odluke kojom je utvrđen prestanak hrvatskog državljanstva,

2. u slučaju oduzimanja ili djelomičnog oduzimanja poslovne sposobnosti, od dana pravomoćnosti odluke o oduzimanju ili djelomičnom oduzimanju poslovne sposobnosti,

3. u slučaju izricanja sigurnosne mjere zabrane obavljanja poslova, od dana pravomoćnosti odluke suda,

4. u slučaju izricanja stegovne mjere zabrane obavljanja poslova, od dana pravomoćnosti odluke o gubitku prava na obavljanje poslova,

5. u slučaju osude na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od šest mjeseci, od dana pravomoćnosti odluke.

(2) U ostalim slučajevima ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer ne može obavljati poslove od dana dostavljanja rješenja tijela Komore određenog Statutom o prestanku prava na obavljanje poslova.

PONOVNI UPIS U IMENIK

Članak 32.

(1) Osoba kojoj je prestalo članstvo u Komori ne smije biti ponovno upisana u Imenik:

1. ako joj je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja poslova, prije nego što ta zabrana istekne ili bude obustavljena,

2. ako joj je izrečena stegovna mjera zabrane obavljanja poslova, prije proteka vremena na koje se zabrana odnosi,

3. ako pisano izjavi da ne želi obavljati poslove, odnosno ako nije obavljala poslove bez opravdana razloga dulje od šest mjeseci, prije nego što istekne šest mjeseci od dana donošenja rješenja o prestanku obavljanja poslova.

(2) U ostalim slučajevima ovlaštenu arhitekt, odnosno ovlašten inženjer kojemu je prestalo članstvo u Komori, odnosno pravo obavljanja poslova sa strukovnim nazivom ovlašten arhitekt, odnosno ovlašten inženjer može zahtijevati ponovni upis u Imenik Komore kad prestanu razlozi zbog kojih mu je prestalo članstvo u Komori.

OBAVJEŠTAVANJE KOMORE O POKRETANJU POSTUPAKA

Članak 33.

Sud, ili drugo državno tijelo, dužan je obavijestiti Komoru o pokretanju prekršajnoga ili kaznenoga postupka, određivanju pritvora protiv ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog inženjera, izricanju osuđujuće presude te ovlaštenom arhitektu, odnosno ovlaštenom inženjeru o odluci kojom se pravomoćno završava kazneni ili prekršajni postupak protiv ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog inženjera.

ŽALBA

Članak 34.

Protiv rješenja koje se odnosi na stjecanje, mirovanje i prestanak članstva u Komori žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

V. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

Članak 35.

(1) Ovlaštenu arhitekt, odnosno ovlaštenu inženjer dužan je osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi obavljanjem poslova mogao učiniti trećima. Ugovor o osiguranju od odgovornosti za ovlaštenu arhitektu, odnosno ovlaštenu inženjere koji rade u pravnoj osobi, ovlaštenu arhitektu, odnosno ovlaštenu inženjere članove projektantskoga društva i za arhitekta i inženjere koji rade u tom društvu zaključuje pravna osoba, odnosno to društvo.

(2) Uvjetima osiguranja može se predvidjeti da štetu od određenog iznosa izravno naknaduje ovlaštenu arhitekt, odnosno ovlaštenu inženjer.

(3) Ako dode do promjene uvjeta osiguranja, ovlaštenu arhitekt, odnosno ovlaštenu inženjer dužan je, nakon primitka obavijesti Komore o tome bez odgađanja uskladiti svoje osiguranje s izmijenjenim uvjetima.

(4) Ovlaštenu arhitekt, odnosno ovlaštenu inženjer dužan je uredno produživati osiguranje od odgovornosti.

(5) Komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera u Republici Hrvatskoj. U tom slučaju ovlaštenu arhitekti i ovlaštenu inženjeri dužni su Komori plaćati naknadu za osiguranje od odgovornosti.

(6) Kršenje obveze osiguranja od odgovornosti, odnosno neplaćanje naknade za osiguranje Komori teža je povreda dužnosti ovlaštenog arhitekta, odnosno ovlaštenog inženjera.

(7) Osiguravatelji su dužni sklopiti ugovor o uvjetima osiguranja od odgovornosti s ovlaštenim arhitektom, odnosno ovlaštenim inženjerom koji im se za to obrati ili s Komorom.

(8) Uvjete osiguranja zajedno utvrđuju osiguravatelji u Republici Hrvatskoj u dogovoru s Ministarstvom i Komorom. Osiguravatelji su dužni za svaku iduću godinu odrediti osiguravatelja koji će ih zastupati. Ako osiguravatelji ne odrede zastupnika do konca listopada tekuće godine, zastupnikom će se smatrati osiguravatelj kojega odredi Ministarstvo. Odluka Ministarstva o tome nije upravni akt.

(9) Ako se dogovor iz stavka 8. ovoga članka ne postigne u roku od trideset dana od postavljanja zahtjeva bilo koje strane drugim dvjema stranama, o uvjetima osiguranja na prijedlog bilo koje strane odlučuje Stalno izabrano sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Pravorijek Stalnoga izbranog sudišta kojim se određuju uvjeti osiguranja za iduću godinu pravomoćan je i

djeluje prema svim osiguravateljima, Ministarstvu, Komori, ovlaštenim arhitektima i ovlaštenim inženjerima te pravnim osobama i projektantskim društvima.

(10) Smatra se da je ovlašten arhitekt, odnosno ovlašten inženjer sklopio ugovor o osiguranju kad podnese zahtjev za osiguranje, bez obzira na to je li u to vrijeme već bio postignut dogovor iz stavka 8. ovoga članka.

(11). Ako je ovlašten arhitekt, odnosno ovlašten inženjer štetu trećemu učinio namjerno ili iz grube nepažnje, osiguravatelj koji je naknadio štetu trećemu ima pravo na povrat isplaćene naknade za štetu od ovlaštena arhitekta, odnosno ovlaštena inženjera, odnosno pravne osobe i projektantskog društva.

VI. FINANCIRANJE KOMORE

Članak 36.

Sredstva za obavljanje poslova Komore osiguravaju se od:

- upisnine,
- članarine i drugih davanja njezinih članova,
- naplatom usluga,
- donacija i
- drugih izvora u skladu sa zakonom.

Članak 37.

Ovlašteni arhitekt i ovlašten inženjer dužni su uredno plaćati članarinu i podmirivati obveze prema Komori.

VII. STEGOVNA ODGOVORNOST OVLAŠTENOG ARHITEKTA I OVLAŠTENOG INŽENJERA

STEGOVNA DJELA

Članak 38.

(1) Ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri odgovaraju za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda arhitekata ili inženjera pred stegovnim tijelima Komore.

(2) Težom povredom smatra se osobito nedoličan odnos prema struci, odnosno prekoračenje načela i pravila utvrđenih Kodeksom strukovne etike koje ima teže značenje s obzirom na važnost ugrožena dobra, prirodu povrijeđene dužnosti, visinu materijalne štete ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja učinjena ili propuštena.

(3) Lakša je povreda narušavanja dužnosti i ugleda arhitekata ili inženjera i Kodeksa strukovne etike koje je manjeg značenja.

(4) Statutom se pobliže utvrđuje što se smatra težom povredom dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera i Kodeksa strukovne etike hrvatskih inženjera.

STEGOVNE MJERE

Članak 39.

(1) Za teže povrede dužnosti i ugleda arhitekata ili inženjera mogu se ovlaštenom arhitektu, odnosno ovlaštenom inženjeru izreći ove mjere:

- ukor,
- novčana kazna,
- zabrana obavljanja poslova u trajanju od pet mjeseci do pet godina.

(2) Za lakše povrede dužnosti i ugleda arhitekta ili inženjera može se ovlaštenom arhitektu ili ovlaštenom inženjeru izreći opomena i novčana kazna.

(3) Mjera zabrane obavljanja poslova sa strukovnim nazivom ovlašten arhitekt, odnosno ovlašten inženjer na određeno vrijeme provodi se brisanjem iz imenika Komore.

Članak 40.

(1) Novčana kazna iz članka 39. stavka 1. i 2. ovoga Zakona može se izreći u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

(2) Statutom se pobliže utvrđuje visina novčanih kazni za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda inženjera, te njihova namjena. Iznos novčane kazne uplaćuje se u korist Komore.

POKRETANJE STEGOVNOGA POSTUPKA

Članak 41.

Stegovni postupak po službenoj dužnosti ili po prijedlogu ministra prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja pokreće stegovno tijelo određeno Statutom.

PRAVO PRIZIVA

Članak 42.

(1) Pravo na priziv u stegovnom postupku za teže povrede dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera, pored ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera, ima i ministar prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja.

(2) Priziv se podnosi drugostupanjskom tijelu Komore određenom Statutom.

PRIMJENA ZAKONA

Članak 43.

U stegovnom postupku protiv ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera na odgovarajući način primjenjuju se odredbe kaznenoga materijalnog i postupovnog zakonodavstva, ako nije drukčije određeno Statutom ili drugim općim aktom Komore donesenim sukladno ovom Zakonu i Statutu.

OVRŠNOST STEGOVNIH KAZNI

Članak 44.

Pravomoćne odluke stegovnoga tijela Komore kojima su izrečene novčane kazne ovršne su isprave i Komora je ovlaštena tražiti njihovu prisilnu ovrhu.

POKRETANJE UPRAVNOG SPORA

Članak 45.

Protiv drugostupanjske odluke kojom je izrečena stegovna mjera može se pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske.

ZASTARA

Članak 46.

(1) Pravo pokretanja postupka za teže povrede dužnosti i ugleda ovlaštenog arhitekta i ovlaštenog inženjera zastarijeva nakon dvije godine, a za lakše povrede nakon šest mjeseci od dana počinjene povrede.

(2) Ovrha stegovne mjere zastarijeva za šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja kojim je izrečena stegovna mjera ili od dana isteka roka za koji je ovrha stegovne mjere odgođena.

VIII. NADZOR NAD RADOM KOMORE

Članak 47.

(1) Ministarstvo nadzire i prati rad Komore i radi toga može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke.

(2) Izvješća i podatke iz stavka 1. ovoga članka Komora je dužna dostaviti Ministarstvu u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ne može dostaviti zatraženo.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Članak 48.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer za uporabu strukovnog naziva ovlaštenu arhitekt ili ovlaštenu inženjer u složenici sa strukovnim smjerom protivnoj ovom Zakonu.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

Uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova u izgradnji objekata i druga odgovarajuća uvjerenja o položenom stručnom ispitu stečena na području bivše Jugoslavije prije 8. listopada 1991. godine izjednačena su po pravnoj snazi s odgovarajućim uvjerenjima stečenima u Republici Hrvatskoj.

Članak 50.

Osobe koje su po propisima koji su bili na snazi, do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ispunjavale uvjete za projektanta, voditelja projekta, nadzornog inženjera i ovlaštenog revidenta stječu pravo upisa u Komoru ako u roku od osamnaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnesu zahtjev za upis u Imenik ovlaštenih arhitekata ili Imenik ovlaštenih inženjera.

Članak 51.

(1) Ministar prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja imenovat će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona osnivački odbor i privremeni odbor za upis arhitekata i inženjera u Imenik ovlaštenih arhitekata i imenike ovlaštenih inženjera.

(2) Osnivački odbor iz stavka 1. ovoga članka sazvat će prvu Skupštinu Komore.

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama", a odredba članka 35. ovoga Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2000.

Komentar zakona

Uz navedeni tekst zakona dopustit ću si njegov kratki komentar.

Smatram da je od nemale važnosti uložen trud, često u slobodno vrijeme, koji su članovi Hrvatskoga geodetskog društva utrošili na postizanje mogućnosti da se u okviru navedenog zakona propiše da naša struka ima posebni razred inženjera geodezije. Rečena zakonska odredba ostavlja veliku samostalnost u rješavanju strukovnih pitanja koja su u našoj struci specifična s obzirom na ostale struke.

Aktivnosti na donošenju propisa kojima se uređuju pitanja strukovnog organiziranja ovlaštenih izvoditelja geodetskih i katastarskih poslova započele su izradbom prijedloga zakonskog teksta po kojem bi naša struka imala posebnu komoru. U tome se nije uspjelo, međutim, za tim ne treba žaliti upravo zbog visokog stupnja samostalnosti koji će naš razred imati u okviru Komore, te zakonskih odredaba koje našem razredu osiguravaju jednaku zastupljenost s obzirom na ostale struke u tijelima Komore.

Kao dokaz navedenim tvrdnjama navodim da će u Skupštini Komore svaki razred imati isti broj predstavnika, zatim da će u Upravnom odboru Komore biti osigurana ravnomjerna zastuplje-

nost razreda, da će predsjednik našeg razreda i njegovi zamjenici biti članovi Upravnog odbora Komore po položaju, nadalje, vjerojatnost da će imenik "ovlaštenih geodeta" biti zasebni imenik, te zakonsku mogućnost da predsjednik razreda u poslovima iz djelokruga razreda može zastupati Komoru, uz prethodno ovlaštenje predsjednika Komore. Ovo posljednje smatram vrlo visokim postignutim stupnjem samostalnosti, jer smatram malo vjerojatnim miješanje drugih razreda u geodetska i katastarska pitanja.

Kao značajan budući doprinos uređivanju odnosa u geodetskoj struci smatram zakonom propisano donošenje KODEKSA STRUKOVNE ETIKE i CJENIKA USLUGA te njihovo, nadajmo se u skoroj budućnosti, objavljivanje u Službenom listu Republike Hrvatske. O stanju na tržištu geodetskih usluga svi dovoljno znamo, pa to nije potrebno dodatno obrazlagati.

Vrlo vrijednim postignućem smatram i odredbu da Komora zastupa i uskladuje zajedničke interese njezinih članova pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu. S jedne strane Državna geodetska uprava dobiti će pouzdanog partnera u osmišljavanju reforme katastra i drugih poslova iz njezine nadležnosti, a s druge strane geodetski stručnjaci, članovi Komore, ostvarit će mogućnost izvođenja geodetskih radova i u drugim zemljama, s kojima će to biti uređeno. Upravo je nepostojanje strukovne organizacije često bila zapreka ostvarivanju ovlaštenja za izvođenje geodetskih radova u inozemstvu.

Trebalo bi dati i odgovor na pitanje: Možemo li s donesenim Zakonom biti u potpunosti zadovoljni?

Zasigurno ne. Za sada se naša struka, u ovom Zakonu, može pronaći samo u obavljanju stručnih poslova prostornog uređenja i građenja koji se obavljaju sukladno posebnim propisima. Prema važećim propisima, to su vjerojatno GEODETSKI RADOVI ZA POSEBNE POTREBE te poslovi koje struka treba obavljati sukladno Zakonu o građenju. Osim navedenog, naši sadašnji ovlaštenici nisu ni jedni od onih koji se navode u članku 50. Zakona. U budućnosti bi, a vjerujem da je to stav Hrvatskoga geodetskog društva, svi ovlaštenici koji izrađuju geodetsku i katastarsku dokumentaciju trebali biti članovi Komore. To znači da bi, osim radova vezanih uz prostorno uređenje i građenje, i svi ostali geodetski i katastarski poslovi, posebno oni nakon kojih slijede upravna postupanja, trebali biti, ukoliko se obavljaju izvan struktura državne uprave, obavljani po "ovlaštenim izvoditeljima". Slobodan sam reći da to zahtjeva taksativno navođenje poslova koje takvi ovlaštenici mogu obavljati u budućem materijalnom propisu koji će zamijeniti postojeći Zakon o geodetskoj izmjeri i katastru zemljišta.

Posebno važno je naglasti, da će se trebati vrlo ozbiljno pristupiti pitanju stečenih ovlaštenja za izvođenje geodetskih i katastarskih poslova, a stav je autora ovoga kratkog komentara da se stečena ovlaštenja ne bi smjela dokidati. Strukovna organizacija biti će u mogućnosti predlagati rješenja za ovo vrlo složeno pitanje.

Zadovoljni ne možemo biti ni samim nazivom zakona, međutim od samog naziva mnogo je važniji sadržaj, dakle ostvarena mogućnost za strukovno organiziranje, te uređivanje sadašnjega lošeg stanja na tržištu geodetskih usluga. Donošenjem zakona otvorila se mogućnost da upravo oni koji djeluju na tržištu geodetskih usluga kao neposredni izvoditelji sudjeluju, preko svoje strukovne organizacije, u uređivanju tog tržišta i zaštiti svojih interesa.

U bliskoj budućnosti očekuje nas formiranje osnivačkog odbora Komore i privremenog odbora za upis, morat ćemo aktivno sudjelovati na donošenju akata komore propisanih zakonom, a prije svega, pred nama je golema odgovornost, koja ide uz spomenuti veliki stupanj samostalnosti, za rješenja što ćemo ih ponuditi i akte koji će biti doneseni, a koji trebaju urediti pitanja koja, eto, do sada još nisu uređena.

Damir Pahić